

Masfjorden kommune

Matre skule

MUNNLEG AVGANGSPRØVE

FAGRAPPORRT.

SKULE: *Matre*

FAG: *KRLE*

KLASSE: *10*

FAGLÆRAR: *Ståle Daae*

ORGANISERING AV MUNNLEG PRØVE:

Oppgåver med basis i vedlagte fagplan.

Årsplan for faget ligg ved.

Stad og dato

Underskrift faglærer

Masfjorden kommune

Matre skule

ÅRSPLAN I KRLE, 10. klasse, Ståle Daae

Skolenmin.cdu August – Januar

MÅNED	TEMA OG LÆRINGSMÅL	INNHOOLD	KJERNEELEMENTER/ KOMPETANSEMÅL
august– september	Repetisjon av verdensreligioner Kjennskap til religioner og livssyn kunne forklare hovedtrekk ved de fem verdensreligionene (kristendom, islam, jødedom, hinduisme, buddhisme) og livssynshumanisme	- faktatekster om de ulike verdensreligionene - filmer av troende - oppgaver med ulik vanskelighetsgrad	utforske og presentere sentrale trekk ved kristendom og andre religions- og livssynstradisjoner og deres utbredelse i dag undersøke og presentere sentrale ideer fra livssynshumanisme og andre ikke-religiøse livssyn bruke og drøfte fagbegreper om religioner og livssyn og om samiske åndelige tradisjoner utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning
Oktober – Januar	Livet og døden (i buddhisme, kristendom, jødedom og urfolksreligioner) Kjennskap til religioner og livssyn kunne forklare hovedtrekk ved overgangssritene til de	- overgangsritualer i livets ulike faser: fødsel, ungdomstid, voksenliv (f.eks. emål) og død - aktiv dødshjelp	- utforske og presentere sentrale trekk ved kristendom og andre religions- og livssynstradisjoner og deres utbredelse i dag - undersøke og presentere sentrale ideer fra

Masfjorden kommune

Matre skule

	fem verdensreligionene (kristendom, islam, jødedom, hinduisme og buddhisme) og livssynshumanisme Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • kunne undersøke og presentere overgangsritualer i andre religiøse praksiser Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • kunne reflektere over eksistensielle spørsmål rundt liv og død, og kunne se hvordan ulike religioner begrunner sine svar	• livssynshumanisme og andre • ikke-religiøse livssyn utforske og • presentere religiøst mangfold og • religiøse praksiser utenfor etablerte religionssamfunn gjøre rede for og reflektere over andre urfolks religions- og livssynstradisjoner bruke og drøfte fagbegreper om religioner og livssyn og om samiske åndelige tradisjoner reflektere over eksistensielle spørsmål knyttet til det å vokse opp og leve i et mangfoldig og globalt samfunn utforske etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien og anvende ideene til å drøfte aktuelle etiske spørsmål

Horisontar 10 (Februar – Juni)

Kristendommen (tema 3C)

Hoveddelen av lærestoffet om kristendommen er lagt til 8. trinn. På 10. trinn foreslår vi å jobbe med enkelte moduler som ikke ble tatt opp på 8. og 9. trinn. Disse knytter seg særlig til følgende kjerneelement og kompetansemål:

Kjerneelementer som er vektlagt

(1) Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn, og

Masfjorden kommune

Matre skule

med de ulike tradisjonenes indre mangfold.

Kompetansemål

- utforske og presentere sentrale trekk ved kristendom og andre religions- og livssynstradisjoner og deres utbredelse i dag (1)
- utforske og drøfte hvordan kristendom og andre religioner inngår i historiske endringsprosesser globalt og nasjonalt (2)

Eksempler på læringsmål

- utforske og presentere mangfoldet av retninger og synspunkter blant de kristne
- undersøke og sammenlikne sentrale trekk ved noen kristne trossamfunn

Om emnet

Sammenhenger

Lærestoffet om kristendommen foreslår vi å fordele slik at den grunnleggende kunnskapen om kristendommen som helhet kommer på 8. trinn. På 9. trinn kan man ta for seg spørsmål knyttet til noen viktige kilder til kristendommen: Bibelen, Jesus (evangeliet etter Lukas) og Paulus. Det som da gjenstår på 10. trinn, kan være et studium av mangfoldet i denne religionen, i form av ulike trossamfunn. I denne fordelingen har vi prøvd å ta hensyn til både elevenes modenhetsnivå og å gå fra det grunnleggende og generelle, til senere å beskrive mangfoldet av retninger og synspunkter blant de kristne.

På 10. trinn foreslår vi å jobbe med følgende moduler:

- Den katolske kirke
- Den ortodokse kirke
- Pinsebevegelsen
- Et annet protestantisk trossamfunn som er til stede i lokalmiljøet

Arbeidet kan eventuelt organiseres som et prosjekt – med noe undervisning, noe selvstudium, et utforskende gruppearbeid og en oppsummering.

Masfjorden kommune

Matre skule

Medier, kommunikasjon og etikk (tema 5D)

Kjerneelementer som er vektlagt

(4) Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn. Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse. Samiske perspektiver inngår. Temaer knyttet til kjønn og funksjonsevne inngår også.

(5) Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.

Kompetansemål

- identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til ulike former for kommunikasjon (14)
- utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning (12)
- sammenlikne og vurdere kritisk ulike kilder til kunnskap om religioner og livssyn (7)

Tverrfaglige temaer

- demokrati og medborgerskap
- folkehelse og livsmestring

Eksempler på læringsmål

- reflektere over påvirkningen fra sosiale medier på enkeltpersoner og samfunn
- identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til kommunikasjon på internett og bruk av sosiale medier, eksempelvis
  - mobbing og hatprat over internett
  - at jenter og kvinner hetses bort fra internett
  - personvern og sosiale medier
  - kroppspress på sosiale medier
  - falske nyheter og sosiale medier
  - reflektere over og drøfte bruk av sosiale medier som aktivisme

Om emnet

Sammenhenger

Det å identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til ulike former for kommunikasjon er ett av

Masfjorden kommune

Matre skule

læreplanens mest krevende temaer, og derfor har vi valgt å behandle det på 10. trinn. Ytringsfrihet og etiske problemstillinger rundt hvordan vi forholder oss til hverandre, er likevel berørt flere steder på 8. og 9. trinn.

Temaet bygger på den etiske grunnlagstenkingen fra temaene «Rett og galt» på 8. trinn og «Valg, ansvar, utfordringer» tidligere på 10. trinn. Den knytter også an til temaer som omhandler menneskerettigheter og respekt og toleranse, som «Å leve i et mangfoldig samfunn» på 8. trinn, «Livssynshumanismen» og «Menneskeverd og menneskerettigheter», begge på 9. trinn.

Viktige problemstillinger knyttet til ytringsfrihet og krenkelser blir tatt opp i temaet «Religionskritikk», i modulen «Ulike reaksjoner på religionskritikk».

Kompetansemålet om kildekritikk kan gjerne også knyttes til dette temaet. Modulen «Nettsøk i KRLE-faget» tar blant annet opp farlige og villedende kilder som kan være med på å skape hat mot muslimer. Den er derfor relevant både med tanke på emnene netthets, algoritmenes makt og falske nyheter, som alle er del av dette temaet. Fagtekster og oppgaver om kildekritikk finner du i temaet «Å leve i et mangfoldig samfunn» på 8. trinn.